

Samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet

Byte av bro över Vojmån 24-157-1 Vojmåns station

Vilhelmina kommun, Västerbottens län
2023-03-06

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 781 89 Borlänge

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet – Byte av bro över Vojmån: 24-157-1 Vojmåns station - Vilhelmina kommun, Västerbottens län

Skapat av: Norconsult AB

Version: 2.0

Dokumentdatum: 2023-03-06

Diarienummer: TRV 2022/106660

Kontaktperson: Jens Engberg (projektledare)

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	5
2	Inledning.....	6
2.1.	Administrativa uppgifter	6
2.2.	Bakgrund och lokalisering	7
2.3.	Sökt verksamhet.....	7
2.4.	Rådighet	8
3	Samråd.....	8
3.1.	Samrådsrets	9
4	Förutsättningar i området	9
4.1.	Befintlig bro.....	9
4.2.	Befintligt tillstånd	10
4.3.	Kommunala planer	10
4.4.	Riksintressen	10
4.5.	Markanvändning och naturresurser	11
4.5.1.	Befolkning och boendemiljö	11
4.5.2.	Areella näringar	11
4.5.3.	Rekreation och friluftsliv	11
4.5.4.	Övrigt.....	11
4.6.	Kulturmiljö och landskapsbild	11
4.7.	Naturmiljö	12
4.8.	Ytvatten	13
4.9.	Grundvatten.....	14
4.10.	Skyddade områden	14
4.11.	Brunnar.....	14
4.12.	Byggnadstekniska förutsättningar	14
4.12.1.	Geoteknik	14
4.12.2.	Hydrologi	15
4.12.3.	Ledningar.....	15
5	Miljö kvalitetsnormer.....	15
6	Planerad vattenverksamhet.....	15
6.1.	Anläggning av tillfällig bro.....	16

6.2.	Rivning av befintlig bro	17
6.3.	Anläggning av ny permanent bro	18
6.4.	Demontering av tillfällig bro	18
6.5.	Tidplan.....	18
7	Möjliga miljökonsekvenser	19
7.1.	Markanvändning och naturresurser	19
7.2.	Kulturmiljö och landskapsbild	19
7.3.	Naturmiljö	19
7.4.	Ytvatten	19
7.5.	Övrig påverkan	20
8	Skyddsåtgärder för att undvika negativ miljöpåverkan	20
9	Samlad bedömning av åtgärdernas miljöpåverkan.....	21
10	Avgränsning och fortsatt arbete	21
10.1.	Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll	21
11	Referenser	24

1 Sammanfattning

Befintlig bro över Vojmån vid Vojmåns station byggdes 1974. Bron är idag klassad som en BK1 bro och uppfyller därmed inte kraven för bärighetsklassen BK4. Således utgör bron ett hinder för tunga transporter på väg E45. Därför planerar Trafikverket att byta ut bron till en ny bro i samma läge med oförändrad funktion, men med höjd bärighetskapacitet. Målsättningen med denna åtgärd är att förbättra framkomst för tunga transporter. Entreprenadarbeten beräknas påbörjas under 2024 och delar av åtgärderna utgör så kallad tillståndspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalken.

Befintlig bro utgörs av en balkrambro som behöver rivas i sin helhet då den inkräktar på den nya brokonstruktionen. Brobytet omfattar följande moment; anläggning av temporär bro inklusive temporära tillfartsvägar, rivning av befintlig bro, anläggning av ny bro samt demontering av tillfällig bro. Den temporära bron kommer att anläggas direkt söder om den befintliga bron. Vidare kommer anläggning av anslutningsvägar till tillfällig bro att utföras både på västra och östra sidan av ån. Avverkning av skog samt utfyllnad för uppbyggnad av vägbank för tillfällig väg kommer behöva göras. Utfyllnaden för tillfällig väg inom områden under högsta högvatten är den enskilda aktivitet i projektet som bedöms medföra störst påverkan på vattenmiljön i form av direkt fysisk påverkan och eventuell grumling. Rivningen av befintlig bro föreslås göras från i pråm på vattnet. Inget material från den gamla bron bedöms kunna återvinnas. Den nya bron kommer utföras med konventionella byggmetoder då ingen hänsyn behöver tas till befintlig brokonstruktion. Vid rivning av befintlig bro kommer arbetspont, anpassad till den nya bron grundläggning, att ha anlagts runt landfästena. Länshållning av vatten innanför sponten gör att grundläggning för nya landfästen förutsätts kunna utföras i torrhet. Arbetsponten minskar påverkan på vattenmiljön i form av grumling.

Planerade åtgärder bedöms inte ha någon betydande påverkan på Vojmån, berörd grundvattenförekomst eller befintlig landskapsbild. Det bedöms bli en liten negativ påverkan på naturmiljön till följd av den avverkning av skog och utfyllnad i naturmiljö som behöver göras för att anlägga den tillfälliga förbifarten. Planerade åtgärder kommer eventuellt att medföra en förhöjd grumling i Vojmån utanför arbetsområdet. Grumlingen bedöms dock inte bli mer omfattande än att dess effekter blir tillfälliga och kortvariga, och därmed bedöms varken Vojmåns ekologiska- eller kemiska status påverkas negativt. För att minimera grumling föreslås försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder att vidtas, till exempel tillämpning av arbetspont under byggtiden. Vidare bedöms entreprenaden ha liten till ingen negativ påverkan på boendemiljö, människors hälsa och säkerhet, areella näringar eller friluftsliv.

2 Inledning

2.1. Administrativa uppgifter

Sökande:

Trafikverket Region Nord

Adress: Box 809, 971 25 Luleå

Telefon: 0771-921 921

Kontaktperson: Jens Engberg, jens.engberg@trafikverket.se

Organisationsnummer: 202100-6297

Berörda fastigheter:

- Vilhelmina Nyliden 1:20
- Vilhelmina Storsele S:2
- Vilhelmina Storsele 1:77
- Vilhelmina Storsele 1:12

Samtliga fastigheter i bronns närområde illustreras i figur 1. Landområdena vid bronns landfästen samt själva åfåran utgör samfällt vattenområde och saknar fastighetsbeteckning.

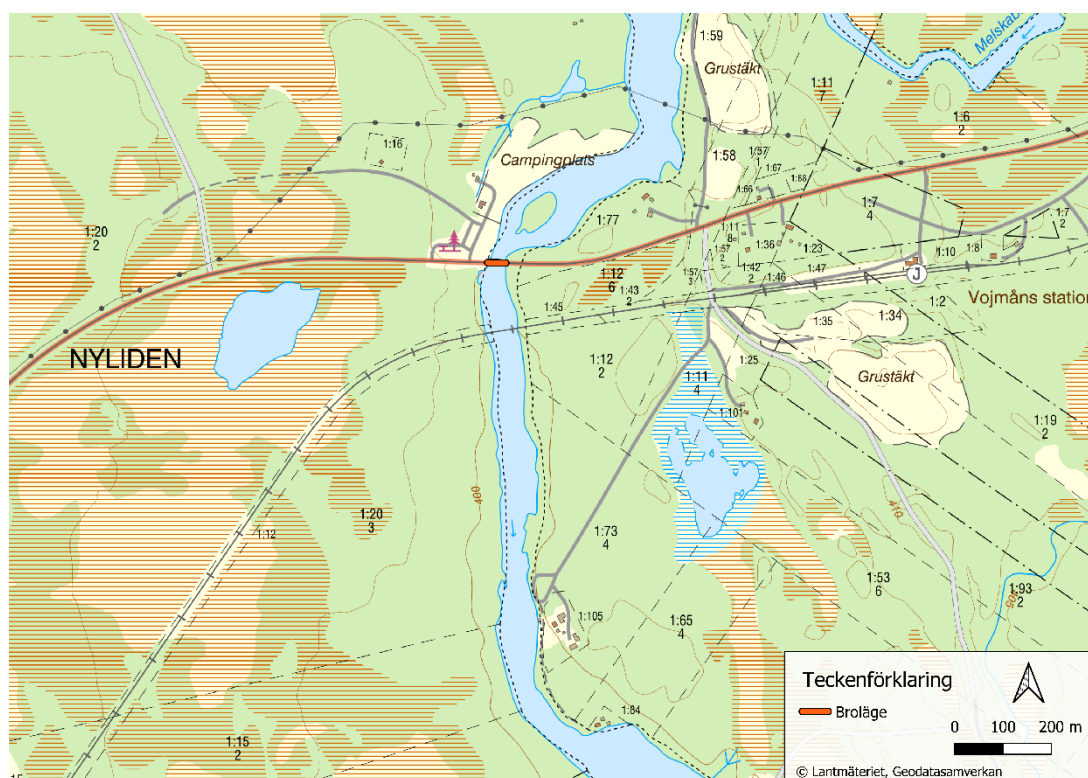
Figur 1. Karta över berörda fastigheter.

Prövningsmyndighet:

Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt

2.2. Bakgrund och lokalisering

Trafikverket ska byta ut bro 24-157-1 över Vojmån vid Vojmåns station, Vilhelmina kommun, Västerbottens län (Figur 2). Vojmåns station ligger cirka 20 km nordost om Vilhelmina samhälle. Bron klarar inte bärighetsklass BK4 och utgör därmed ett hinder för tunga transporter utmed E45. Årsdygnstrafik vid bron uppmättes till 636 fordon år 2021, varav 26 var tung trafik. Projektet avser byte av befintlig bro i befintligt läge och med oförändrad funktion men med en förhöjd bärighetskapacitet. I projektet ingår även anläggandet av en temporär bro och i senare skede demonsterningen av densamma. Den temporära bron ska användas under byggtiden. Bytet av bron kommer att medföra arbeten i vatten som utgör vattenverksamhet enligt 11 kapitlet i miljöbalken.

Figur 2. Översiktskarta där bronns läge är markerat i orange.

2.3. Sökt verksamhet

Trafikverket avser att ansöka om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kapitlet miljöbalken (1998:808) för att:

- Riva den befintliga bron över Vojmån i Bäskele, Vilhelmina kommun
- Anlägga en ny bro i samma läge

- Anlägga en tillfällig bro, inklusive tillfälliga tillfarter, söder (nedströms) om den befintliga bron för att trafiken ska kunna passera ån under arbetet med byte av bro, samt
- Avveckla den tillfälliga bron

2.4. Rådighet

Enligt lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet 2 kap 1 § ska verksamhetsutövaren, för att få bedriva vattenverksamhet, ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Som väghållare för allmän väg bedöms Trafikverket rådighet över berört vattenområde enligt 2 kapitlet 4 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

3 Samråd

Inför ansökan om tillstånd och upprättandet av den miljökonsekvensbeskrivning som ska ingå i ansökan, genomförs samråd om de åtgärder som ska genomföras. Detta dokument utgör underlag för avgränsningssamråd och avser den vattenverksamhet som är kopplad till bytet av bron vid Vojmåns station.

Syftet med samrådet är att beskriva grundläggande förutsättningar, själva vattenverksamheten som kommer att bedrivas i samband med byggskedet samt den miljöpåverkan som åtgärderna bedöms medföra. Samrådet ger möjlighet till de som ingår i samrådsgruppen att ge sina synpunkter på vattenverksamheten samt dela med sig av sin kunskap till Trafikverket om det berörda området.

Figur 3. De olika stegen i processen för tillstånd till vattenverksamhet. MKB står för miljökonsekvensbeskrivning och är det dokument där bland annat miljöbedömningen görs.

Samråd utgör en del i miljöbedömningsprocessen och syftar till att samla in information och synpunkter från dem som kan antas bli berörda av den sökta verksamheten. Samrådsunderlaget redovisar den planerade vattenverksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, samt redogör för de olika intressen och/eller värden som berörs av vattenverksamheten.

3.1. Samrådsrets

Trafikverket genomför ett avgränsningssamråd där samråd sker med bland annat Vilhelmina kommun, Länsstyrelsen i Västerbotten, Vojmåns vattenregleringsföretag, allmänheten och de fastighetsägare som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden. Trafikverket väljer även att samråda med:

- Vilhelmina norra sameby
- Sametinget
- Vojmåns fiskevårdsområde
- Skanova
- Naturskyddsföreningen Vilhelminakretsen
- Försvarsmakten
- Havs- och vattenmyndigheten
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Naturvårdsverket
- Skogsstyrelsen
- SMHI, samt
- Sveriges geologiska undersökning

Inkomna synpunkter kommer utvärderas och sammanställas i en samrådsredogörelse som sedan bifogas till ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

4 Förutsättningar i området

4.1. Befintlig bro

Befintlig bro vid Vojmåns station byggdes 1974. Bron är en balkrambro i ett spann. Fritt avstånd mellan ramben är 40 m (Figur 4). Bron uppfyller idag inte kraven för bärighetsklassen BK4 och utgör därför ett hinder för tunga transporter på E45.

Figur 4. Befintlig bro över Vojmån vid Vojmån station. Foto: Norconsult AB.

4.2. Befintligt tillstånd

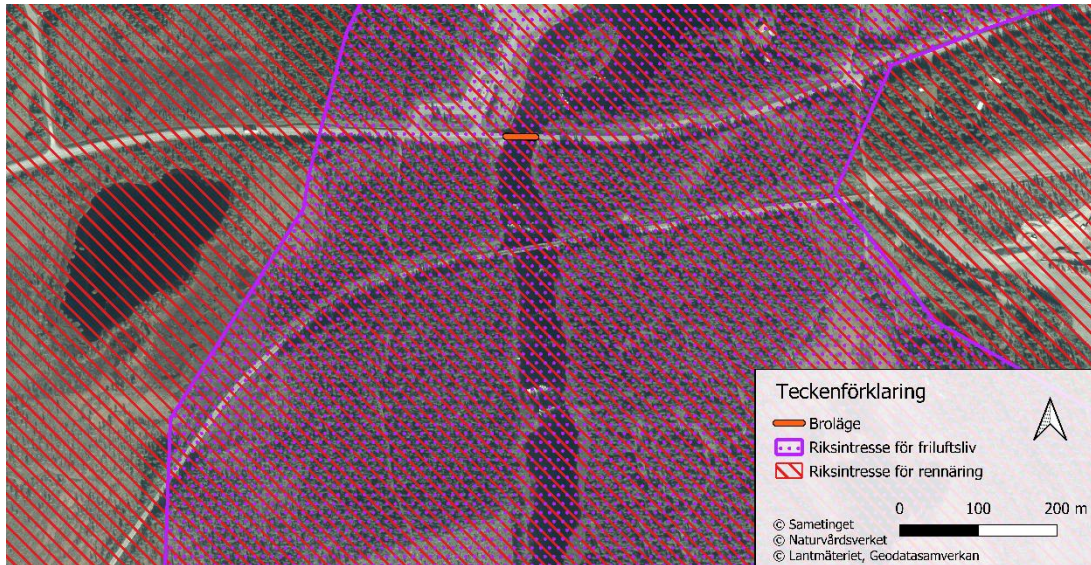
Det finns ett tillstånd från Jämtbygdens tingsrätt, vattendomstolen, från 1972 för den befintliga bron vid Vojmåns station (Bro över Vojmån, 1972). I domen fick Statens vägverk genom vägförvaltningen i Västerbottens län tillstånd att riva ut befintlig bro samt uppföra vägbankar och en ny bro cirka 50 meter längre nedströms i huvudsaklig överensstämmelse med de handlingar som lämnades in i målet.

4.3. Kommunala planer

För området gäller Vilhelmina kommuns översiktsplan antagen 2018 (Vilhelmina kommun, 2018). Det finns inget i översiktsplanen som bedöms stå i strid med bytet av bro. Det finns inte heller någon detaljplan eller pågående planarbete som berör området i direkt anslutning till bron.

4.4. Riksintressen

Bron omfattas av både riksintresse för friluftsliv samt riksintresse för rennäring. Berörd sameby är Vilhelmina norra (Figur 5).

Figur 5. Riksintressen vid bron.

4.5. Markanvändning och naturresurser

4.5.1. Befolkning och boendemiljö

På östra sidan ligger de närmaste bostadsfastigheterna cirka 300 meter från brofästet och på västra sidan finns inga bostäder inom 1 500 meter från bron.

4.5.2. Areella näringar

Ingen jordbruksmark finns i anslutning till bron.

4.5.3. Rekreation och friluftsliv

Fritidsfiske förekommer i Vojmån och ingår i Vojmåns fiskevårdsområde (Fiskekort.se, 2022). Möjlighet till camping och fiske gör området till en samlingsplats för ett aktivt friluftsliv.

4.5.4. Övrigt

Norr om brons västra fäste finns Vojmåns Camping. I anslutning till campingen ligger även en av Trafikverkets rastplatser längs väg E45.

4.6. Kulturmiljö och landskapsbild

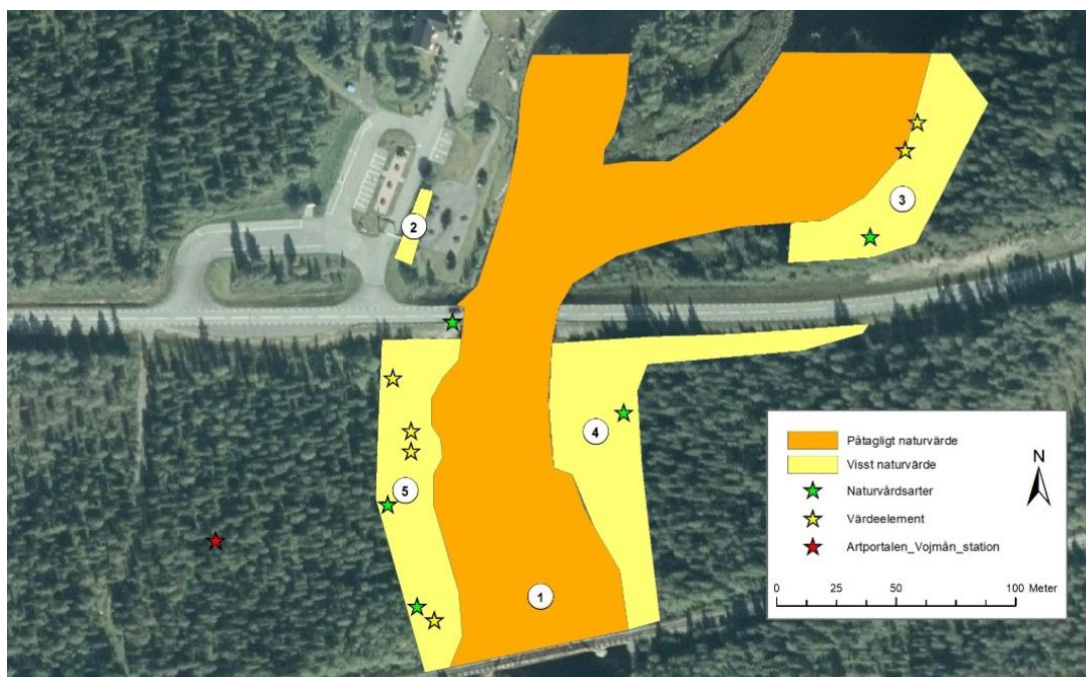
Inga fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar finns vid bron eller i dess direkta närhet. Den befintliga bron utgör ett betydande inslag i landskapsbild.

4.7. Naturmiljö

Det finns inga våtmarksområden, nyckelbiotoper (Skogsstyrelsen, 2022) eller Natura 2000-områden som direkt berörs av bron (Länsstyrelsen Västerbotten, 2022).

Naturmiljön i anslutning till bron inventerades sommaren 2022 (Trafikverket, 2022). Naturvärdesinventeringen resulterade i att fem naturvärdesobjekt identifierades i inventeringsområdet (Figur 6). Ett av objekten, en björkallé, omfattas av det generella biotopskydd (objekt 2 i Figur 6). Objektet ligger dock utanför det område som kommer påverkas av de planerade åtgärderna. Övriga naturvärdesobjekt (områden 3, 4 och 5 i figur 6), som mestadels utgörs av skog, har naturvärdesklass 4 (visst naturvärde). Naturvärdesarter i dessa områden är revlumner, ormbär och granticka.

Beträffande hotade eller värdefulla arter finns ett antal rapporter från de tre senaste åren om rödlistade fåglar inom en radie av cirka 300 meter från bron (Tabell 1). Ett flertal sårbara samt hotade arter har observerats (Sveriges Lantbruksuniversitet - Artdatabanken, 2022).

Figur 6. Naturvärdesobjekt, värdeelement och naturvärdesarter i närheten av bron. Källa Trafikverket (2022a).

Tabell 1. Hotade fågelarter inrapporterade till Artportalen mellan 2020 och 2022 inom en radie av cirka 300 meter från bron.

Art	Hotstatus
Grönfink	EN Hotad
Storspov	EN Hotad
Drillsnäppa	NT Nära hotad
Fjällvråk	NT Nära hotad
Havsörn	NT Nära hotad
Kråka	NT Nära hotad
Rödvingetrast	NT Nära hotad
Svartvit flugsnappare	NT Nära hotad
Talltita	NT Nära hotad
Backsvala	VU Sårbar
Hussvala	VU Sårbar

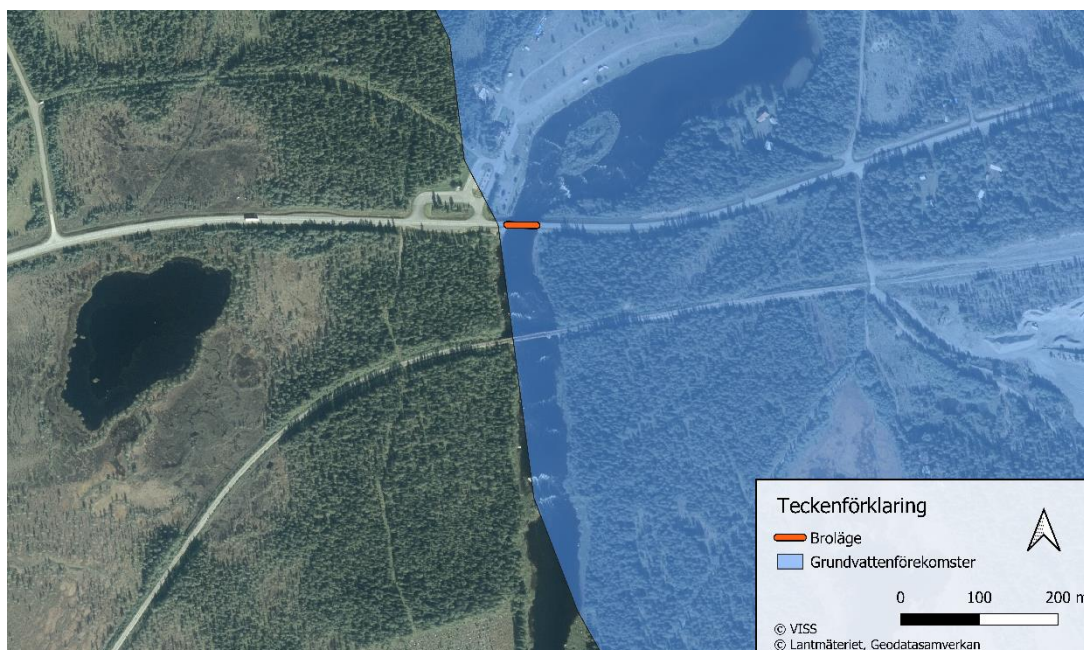
4.8. Ytvatten

Vojmån är en så kallad kraftigt modifierad vattenförekomst på grund av att hydrologin i vattendraget skiljer sig mycket från ett naturligt tillstånd på grund av regleringen av åns vattenflöden (Sjölander, 2009). Inom arbetet med miljö kvalitetsmålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekade dåvarande Fiskeriverket ut Vojmån som särskilt värdefull sötvattensmiljö.

Naturvärden i Vojmån inventerades på en sträcka av cirka 100 meter uppström och 200 meter nedströms bron (Trafikverket, 2022). Medelbredden på den inventerade sträckan är cirka 40 meter och medeldjupet bedömdes vara cirka en till två meter. Vattenhastigheten är strömmande och forsande och bottensubstrat består av stora block och sten och partier med grus. Vegetationen ute i vattnet bestod av kabbeleka, stylt-och norrlandstarr, sjöfräken och stor näckmossa. Inga vandringshinder för fisk noterades på den inventerade sträckan. Biotoperna för laxartad fisk bedömdes som goda med förutsättningar för bra ståndplatser. Passager för mindre däggdjur finns under respektive brofäste i form av block och sten. Förekomst av utter noterades i form av spillning. Det finns dock ingen dokumenterad förekomst av flodpärlmussla på den inventerade sträckan. På den inventerade sträckan bedöms Vojmån ha ett påtagligt naturvärde vilket motiveras av ett naturligt vattendrag med lugnt strömmande vatten, relativt liten påverkan, enstaka block och aktivitet av bäver.

4.9. Grundvatten

Bron ligger inom en grundvattenförekomst i Storselebyområdet (Figur 7). Grundvattenförekomsten har både god kvalitativ och kemisk status (VISS, 2022b).

Figur 7. Läge för befintlig grundvattenförekomst i förhållande till bron.

4.10. Skyddade områden

Normalt strandskydd om 100 meter från strandlinjen bedöms råda på platsen. I övrigt finns inga områden skyddade enligt miljöbalken i anslutning till bron.

4.11. Brunnar

Enligt SGU:s brunnarsarkiv finns inga energi- eller vattenbrunnar i närheten av bron (Sveriges geologiska undersökning (SGU), 2022).

4.12. Byggnadstekniska förutsättningar

4.12.1. Geoteknik

Området runt bron består av isälvsavlagringar som underlagras av morän eller av morän direkt i markytan (Sveriges geologiska undersökning (SGU), 2022). Befintlig bro är grundlagd på siltig morän. Uppbyggnaden av vägbankarna vid brofästena är i dagsläget inte helt kända.

4.12.2. Hydrologi

Vojmån ingår i Ångermanälvens huvudavrinningsområde. Medelvattenföringen vid Vojmåns station är cirka 146 m³/s (Tabell 2). Vattenflödet i Vojmån påverkas av att den uppströms liggande Vojsjön är reglerad i en vattendom som reglerar dämning och sänkingsgränser för sjön. Vattennivån vid högsta högvatten (HHW100) ligger på 400,83 (RH2000).

Tabell 2: Vattenföring i Vojmån vid Vojmåns station. Källa SMHI (2022)

Vattenföring (m³/s)			
	Total	Stationskorrigerad	Naturlig
HQ50	232	372	365
MHQ	111	146	184
MQ	48	45	48
MLQ	17	6	12

4.12.3. Ledningar

Skanova har ledningar i anslutning till bron.

5 Miljökvalitetsnormer

Den aktuella bron går över Vojmån som är en så kallad kraftigt modifierad vattenförekomst (SE717727-583444) med otillfredsställande ekologisk potential (VISS - Vojmån, 2022). Beträffande kemisk status är kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerade difenyletrar undantagna i bedömning om god status eftersom dessa ämnen inte uppnår god status i någon vattenförekomst i Sverige.

Miljökvalitetsnormerna är otillfredsställande ekologisk potential 2027 och god kemisk status med undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter (VISS - Vojmån, 2022).

Både aktuell status och miljökvalitetsnormen för den berörda grundvattenförekomsten i Storselebyområdet (SE719081-154619) är god kvalitativ och kemisk status (VISS, 2022b).

6 Planerad vattenverksamhet

Planerade åtgärder är koncentrerade till området runt befintlig bro samt till området strax nedströms (söder om) befintlig bro och väg där den temporära bron med tillhörande väganslutningar anläggs. De åtgärder som är planerade att genomföras och som till viss del utgör vattenverksamhet är följande:

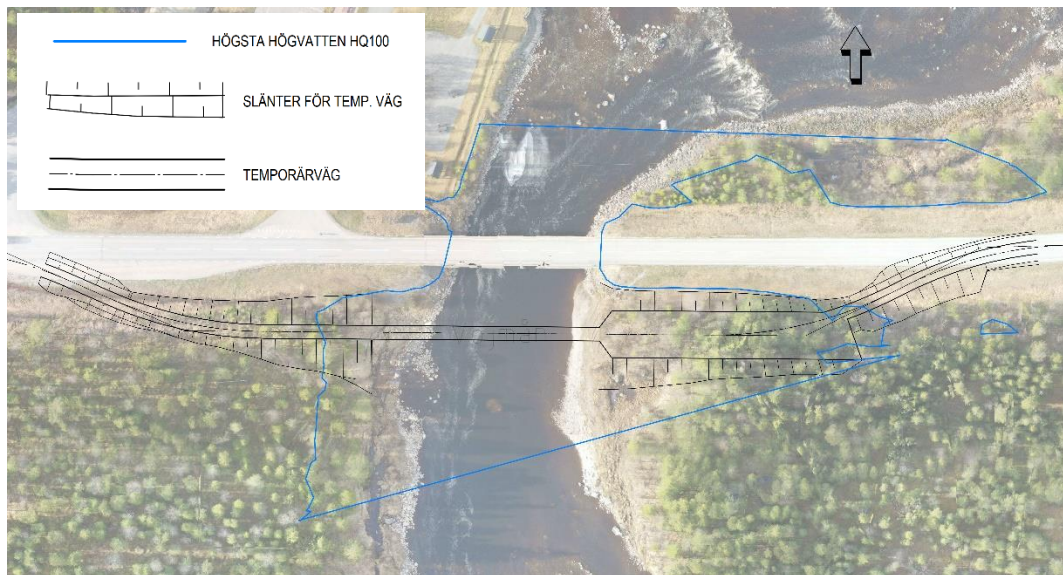
- Anläggande av temporär bro

- Utfyllnad i område under högsta högvatten för anläggning av anslutande temporär väg till temporär bro
- Spontning i vattnet vid landfästena
- Rivning av befintlig bro delvis från anlagd pålbrygga
- Anläggande av ny permanent bro delvis från anlagd pålbrygga
- Demontering av tillfällig bro efter det att ny permanent bro är färdigställd
- Borttagande av temporär utfyllnad i område under högsta högvatten

Nivån för högsta högvatten ligger på cirka 400,83 (RH2000) vid bron. Utbredning av vatten vid högsta högvatten har sedan tagits fram med en terrängmodell för bronns närområde. Den totala ytan inom vattenområdet upp till högsta högvatten (HHW100) som berörs av planerade beräknas vara cirka 1 400 m² varav den största andelen utgör ytor som ligger över vattennivån vid medelvattenföring men under vattenytan vid högsta högvatten (Figur 8). Den åtgärd som utgör den största delen av vattenverksamheten är utfyllnad i vattenområde på södra sidan av befintlig bro för att fylla upp vägbanken för att ordna tillfart till den temporära bron. Den övervägande delen av fyllningen sker i områden som ligger under högsta högvatten men över vattenytan vid medelvattenföring. Övrig vattenverk-samhet utgörs av den spontning i vatten vid landfästena som behövs för rivning av befintlig och anläggning av ny bro.

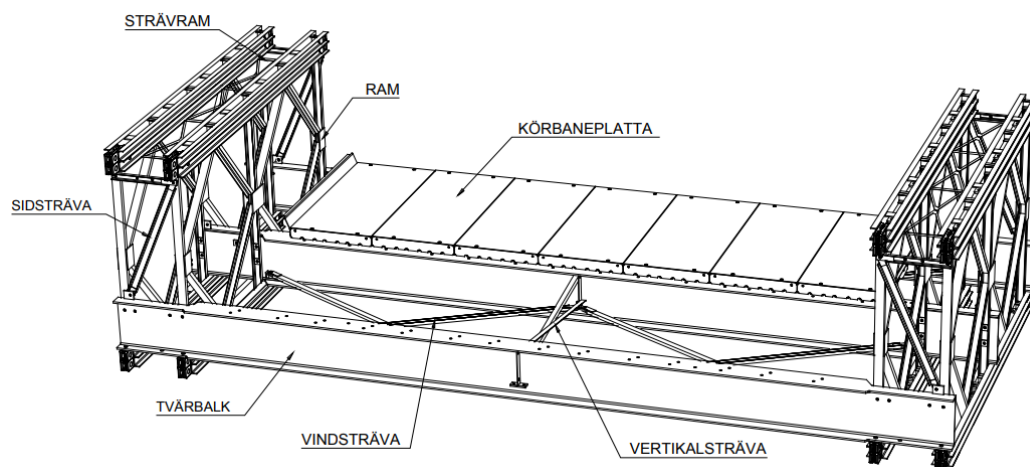
6.1. Anläggning av tillfällig bro

Tillfällig bro kommer att anläggas söder (nedströms) om den befintliga bron (Figur 8). Anläggandet av anslutningsvägarna för den tillfälliga bron medför att en begränsad areal skog behöver avverkas. Därtill krävs det utfyllnader för att bygga upp vägbankarna för anslutningsvägarna på båda sidorna av vattendraget. Delar av utfyllnaden kommer att hamna i områden som ligger under högsta högvatten. Den tillfälliga bron (Figur 9) bedöms bli cirka 67 m lång i ett spann. På grund av ett förhållandevis långt brospann och för att undvika ett temporärt mellanstöd i vatten blir det enbart ett körfält på bron. Trafikmöte på bron kommer därför inte att vara möjligt.

Figur 8. Planöversikt, föreslaget läge för tillfällig bro med tillfälliga anslutningsvägar och utbredning av högsta högvatten. Flygbild: Trafikverket

Den tillfälliga bron lanseras på plats, det vill säga att bron monteras på ena sidan av ån för att senare, med hjälp av hydraulikutrustning, skjutas och/eller dras på plats.

Figur 9. Schematisk bild som visar utseendet på en sektion av den tillfälliga bron.

6.2. Rivning av befintlig bro

Befintlig bro utgörs av en så kallad balkrambro i ett spann som måste rivas för att inte inkräkta på den nya brokonstruktionen. Vid rivning, och för att minimera schakt i

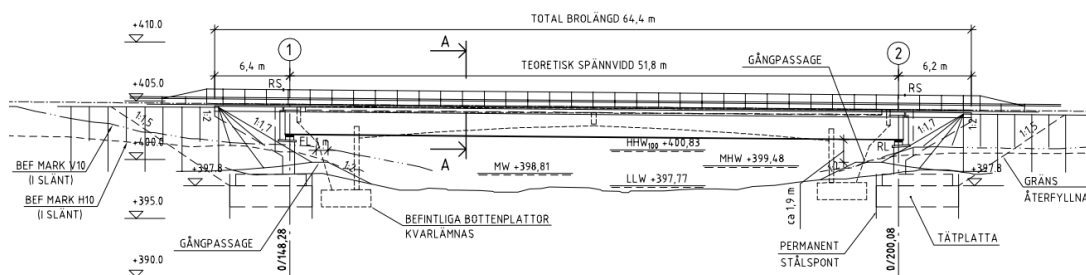
möjligaste mån, rivs ramben ned till den nivå som krävs för att kvarlämnade delar ska döljas av ny slänt och brokon.

Den befintliga bron bedöms kunna rivas utan större påverkan på omgivningen genom nedbilning/sågning från en pråm på ån. Slutlig metodik väljs dock efter en sammanvägd bedömning av nytta i kombination med säkerhetsaspekter och samhörande behov av avskärmning och trafikordningar för trafik på tillfällig väg.

6.3. Anläggning av ny permanent bro

Den nya bron utförs med konventionella byggmetoder och bron grundläggs helt och hållet bakom befintliga stöd. Arbetspont och tåtkaka anläggs inför grundläggning av den nya bron. Beroende på vattenstånd vid anläggandet av de nya brostöden kan länshällning innanför arbetsponterna bli aktuell för att arbetena ska kunna utföras i torrhet. Arbetsponterna bidrar även till att minska påverkan på vattendraget i form av grumling.

Ny bro utförs som samverkansbro (Figur 10), det vill säga en bro bestående av två parallella stålbalkar som stöttar en brobana av betong. Fri brobredd blir 7,5 m och spännvidden cirka 52 meter. Passager för mindre- och medelstora däggdjur samt för människor kommer att anläggas innanför brostöden.

Figur 10. Förslag på ny bro, en så kallad samverkansbro.

6.4. Demontering av tillfällig bro

Tillfällig bro demonteras i omvänd ordning jämfört med montering. Bron lanseras bakåt med samma utrustning som använts vid monteringen och demonteras. Utfyllda vägbankar schaktas och transporteras bort.

6.5. Tidplan

Entreprenadarbeten beräknas påbörjas under 2024 och pågå fram till och med 2025. Samråd sker vinter 2023.

I kommande miljökonsekvensbeskrivning beskrivs vidare vilka anpassningar av byggtider som är möjliga och eventuellt nödvändiga med avseende på påverkan på vattenmiljön.

7 Möjliga miljökonsekvenser

7.1. Markanvändning och naturresurser

Den nya bron innebär inte att ny mark tas i anspråk. Naturresurser i form av material för genomförande av åtgärderna kommer att användas. Projektet kommer att påverka klimatet negativt genom utsläpp av koldioxid från entreprenadmaskiner, transporter samt framställande av de material som behövs vid brobygget. Anläggning av den temporära bron kommer att ta oexploaterade markområden i anslutning till befintlig bro i anspråk. Skog kommer att behöva tas ned och mark fyllas ut för tillfarter till den temporära bron.

Ingen negativ påverkan bedöms uppstå för areella näringar eller friluftsliv relaterat till vatten.

7.2. Kulturmiljö och landskapsbild

Inga fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar påverkas. Den nya bron kommer att likna den befintliga i stor utsträckning och ingen direkt påverkan på landskapsbilden bedöms därför uppkomma.

7.3. Naturmiljö

Den största påverkan på naturmiljön uppkommer i samband med att den tillfälliga bron och dess tillfarter ska anläggas. Skog kommer att behöva fällas och krossmaterial läggas ut för att bygga upp brofästen och underlag för tillfälliga tillfartsvägar. I samband med anläggning av anslutningsvägarna till landfästena för den tillfälliga bron kommer intrång att göras i två områden med naturvärdesklass 4 (visst naturvärde). Eftersom områdena har viss betydelse för biologisk mångfald innebär planerade åtgärder en svagt negativ påverkan på naturmiljön. Det bedöms inte bli någon påtaglig påverkan på hotade fågelarter eftersom dessa bedöms kunna undvika arbetsområdet under den tid entreprenaden pågår.

7.4. Ytvatten

Under byggskedet kan förhöjd grumling komma att uppstå tillfälligt i Vojmån. Förutsatt att försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder vidtas bedöms dock grumlingen till följd av de planerade åtgärderna inte bli mer omfattande än att dess effekter blir tillfälliga och små. Påverkan på lekande fisk bedöms bli marginell förutsatt att försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder vidtas.

Under rivning av befintlig bro samt anläggande av ny bro kommer buller och vibrationer att uppstå vilket tillfälligt kan påverka och fisk. Arbetena är dock begränsade i tid och påverkan bedöms bli liten och tillfällig.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms sammantaget att, förutsatt att försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder vidtas, de planerade åtgärderna kan genomföras utan att möjligheterna att även fortsättningsvis följa gällande miljö kvalitetsnormer försvåras eller att enskilda kvalitetsfaktorer status påverkas negativt. Den grumling som kommer att ske till följd av fyllning, spontning och grävning i vatten bedöms vara av så begränsad omfattning och temporär att det inte bedöms ske någon negativ påverkan på vare sig ekologisk eller kemisk status inklusive alla ingående parametrar och kvalitetsfaktorer.

7.5. Övrig påverkan

Ingen påverkan bedöms ske på berörd grundvattenförekomst eftersom ingen sänkning av grundvatten kommer ske i projektet.

Påverkan på riksintressen för rennärning och friluftsliv bedöms bli små och tillfälliga. Möjligheterna till fiske kommer att begränsas under byggtiden i anslutning till arbetsområdet. Arbetsområdet kommer att beröra en begränsad yta inom riksintresset för rennärningen och påverkan bedöms därför inte bli betydande.

Schaktmassor som uppstår på grund av vattenverksamheten bedöms vara av liten mängd och då inga föroreningar förväntas finnas på platsen bedöms inte masshantering medföra någon betydande miljöpåverkan.

Under rivning av befintlig bro samt anläggande av ny bro kommer buller och vibrationer att uppstå vilket tillfälligt kan påverka närboende samt fåglar- och fisk. Arbetena är dock begränsade i tid och påverkan bedöms bli liten och tillfällig.

8 Skyddsåtgärder för att undvika negativ miljöpåverkan

Bullrande arbeten nära campingen föreslås att koncentreras så långt möjligt till dagtid. Trafikverket kommer att följa de riktvärden för ljudnivåer från byggarbetsplatser som föreslås av Naturvårdsverket

Vid genomförande av de planerade åtgärderna föreslår Trafikverket att följande försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder för att undvika eller begränsa negativ påverkan på natur- och vattenmiljön i anslutning till bron:

- Att grumlande arbeten utförs innanför spont där så är möjligt.
- Att kemikalier hanteras och förvaras så att mark- och/eller vattenområdet inte riskerar att förorenas av spill eller läckage.

- Att lagring och tankning av drivmedel får inte ske närmare än 50 m från vattenområdet.
- Att saneringsutrustning ska finnas tillgänglig,
- Under byggskedet kommer kemikalier, petroleumprodukter, hydrauloljor inom arbetsområdet att hanteras enligt Trafikverkets generella miljökrav, samt
- Att arbetsmaskiner ska drivas med miljöklassade drivmedel och miljövänliga oljor

Eventuellt behov av ytterligare försiktighetsmått och skadeförebyggande åtgärder för att undvika eller begränsa påverkan på grundvatten, ytvatten och våtmarker under byggskedet för planerade åtgärder kommer att utredas i samband med framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen.

9 Samlad bedömning av åtgärdernas miljöpåverkan

Viss grumling av vattnet i Vojmån kan ske under byggtiden. Trafikverket avser dock att vidta försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att begränsa grumling, så att miljöpåverkan blir av mindre betydelse för vattenområdet. Den ekologiska statusen i Vojmån bedöms inte sänkas av de planerade åtgärderna varför möjligheterna att följa beslutade miljö kvalitetsnormer inte påverkas negativt. Inte heller bedöms det ske någon betydande påverkan på rödlistade eller hotade arter, på naturvärden på land eller i vatten, på areella näringar eller friluftsliv.

10 Avgränsning och fortsatt arbete

Efter samrådet kommer inkomna synpunkter att beaktas i det fortsatta arbetet och sammanställas i en samrådsredogörelse. Därefter färdigställer Trafikverket en ansökan om vattenverksamhet och lämnar denna till mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt för prövning. I ansökan kommer det ingå en teknisk beskrivning av åtgärderna, samrådsredogörelsen och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Om Mark- och miljödomstolen ger tillstånd kan domstolen ställa villkor för genomförandet av åtgärderna, till exempel villkor som minskar miljöpåverkan. När domen vunnit laga kraft och tillstånd för vattenverksamheten har givits kan sedan åtgärderna utföras.

10.1. Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Till ansökan kommer en miljökonsekvensbeskrivning att biläggas i enlighet med bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken. Den avser främst beskriva och bedöma konsekvenserna för de miljöaspekter som riskerar påverkas väsentligt.

Geografiskt begränsar sig miljökonsekvensbeskrivningen till det område som tas i anspråk för rivning av befintlig bro, anläggande av ny bro, anläggande av bredare vägbank och tillfällig bro samt ett bedömt influensområde för grumling och buller.

Preliminärt bedöms miljökonsekvensbeskrivningen innehålla följande:

– **Icke teknisk Sammanfattning**

– **Inledning**

Bakgrund

Tidigare utredningar

Genomförda samråd

Kommunala planer

– **Ändamål och projektmål**

– **Avgränsning**

– **Områdesbeskrivning**

Uppgifter om rådande miljöförhållanden på platsen innan åtgärderna genomförs och hur förhållandena förväntas utveckla sig om åtgärderna inte genomförs.

– **Verksamhetsbeskrivning**

Rivning av befintlig bro, ny bro, tillfällig förbifart, faunapassage. Uppgifter om åtgärdernas lokalisering, utformning, omfattning och andra egenskaper som kan ha betydelse för miljöbedömningen.

– **Nollalternativ/utredda alternativ**

Uppgifter om utredda alternativ. I detta fall har ingen alternativ lokalisering utretts.

– **Bedömningsgrunder**

– **Miljökonsekvenser**

Varje kapitel innehåller beskrivning av förutsättningar, skadeförebyggande åtgärder och avslutas med konsekvensbedömning av de väsentliga miljöeffekter som åtgärderna kan antas medföra. Konsekvenser bedöms för följande områden:

Ytvatten

Naturmiljö

Markanvändning och naturresurser

Befolkning och boendemiljö

Rekreation och friluftsliv

Miljökvalitetsnormer

– **Kumulativa effekter**

– **Risk och beredskap**

Uppgifter om beredskapen vid allvarliga olyckor, om sådana uppgifter är relevanta med hänsyn till åtgärdernas omfattning.

– **Kontroll och uppföljning**

– **Måluppfyllelse**

Projekt mål

Miljömål

– **Samlad bedömning**

– **Projektets fortsättning**

– **Kunskapskrav/hänsynsregler**

Inklusive uppgifter om hur kravet på sakkunskap i 15 § miljöbedömningsförordningen är uppfyllt.

– **Referenser**

11 Referenser

- Bro över Vojmån, DVA 50 VA 11/72 (Jämtbygdens tingsrätt - Vattendomstolen den 12 September 1972).
- Fiskekort.se. (2022). *Vojmåns fiskevårdsområde*. Hämtat från Fiskekort.se: <https://www.fiskekort.se/fiskevardsomrade/vojman/>
- Länsstyrelsen Västerbotten. (den 21 11 2022). *Länskarta Västerbotten*. Hämtat från Länskarta Västerbotten: <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=ee4481695191439f930e87799fea8787>
- Sjölander, E. S. (2009). *Åtgärdsplanering i reglerade vattendrag - arbetsgång och åtgärdsförslag i övre Ångermanälven*. Skogsstyrelsen och Vilhelmina Model Forest.
- Skogsstyrelsen. (den 21 11 2022). *Skogsstyrelsen - Kartor*. Hämtat från Skogsstyrelsen - Kartor: <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>
- SMHI. (den 31 05 2022). *Modelldata per område*. Hämtat från SMHI vattenwebb: <https://vattenwebb.smhi.se/modelarea/>
- Sveriges geologiska undersökning (SGU). (den 08 11 2022). *SGU:s brunnsarkiv*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-brunnar.html>
- Sveriges Lantbruksuniversitet - Artdatabanken. (den 21 11 2022). *Artportalen*. Hämtat från Artportalen: <https://www.artportalen.se/>
- Trafikverket. (2022). *Naturvärdesinventering av vattendrag - Tre vägbroar i Vojmån*. Trafikverket.
- Vilhelmina kommun. (2018). *Översiktsplan för Vilhelmina kommun*.
- VISS - Vojmån. (den 03 11 2022). *Vojmån*. Hämtat från Vatteninformationssystem Sverige: <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA54412970>
- VISS. (den 22 11 2022b). *Vatteninformationssystem Sverige - Grusfält, sandur, Storselebyområdet*. Hämtat från VISS: <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA67600500>